

Událost a její subjekt / Subjekt události

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 31. 10. 2007
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 31. 10. 2007

Událost a její subjekt / Subjekt události

Událost není totožná sama se sebou jakožto subjektem, ale subjektem se ve svém průběhu musí (resp. může) stát. A ve chvíli, kdy si svůj subjekt ustaví a začne vytvářet (a pak udržovat), svěruje „mu“ zároveň péči o svou vlastní integritu. Integrita je totiž „vlastní“ jen těm událostem, které bychom mohli označit jako události prvního řádu (což jsou všechny virtuální události, a ty nemusí být nutně té nejnižší úrovně, a z reálných událostí jen ty nejnižší resp. nejjednodušší). Všechny jiné (pravé) události nejsou „původně“ (originální, event. už při svém počátku a přímo svým počátkem) vybaveny pro celé své trvání onou žádoucí sjednoceností, jež je pro každou pravou událost charakteristická a bez níž se žádná pravá událost nemůže obejít. Předpokladem a podmínkou toho, aby nějaká vyšší (než nejnižší a nejjednodušší) událost byla s to svou komplexnější (než primordiální) integritu ustavit a udržovat i rozvíjet, musí ustavit a nadále udržovat a „prohlubovat“ svůj vlastní subjekt, což můžeme také formulovat tak, že se taková událost musí stát subjektem. Co to vlastně znamená, že se událost, která ještě subjektem není (resp. která si svůj subjekt ještě neustavila), má a musí (a také může) subjektem stžát (resp. že si svůj subjekt může ustavit, udržovat a „prohlubovat“)? Pro objasnění tohoto zvláštního aspektu událostního dění právě potřebujeme zavést termín „prohlubovat“ a „hloubka“ nebo „hlubina“, což se v jistém rozsahu takřka kryje s tím, o čem budeme mluvit jako o „nepředmětné“ stránce události. Událost, o které říkáme, že je prvního řádu (tedy primordiální) je vybavena (svou) nepředmětností zároveň s tím, jak jí je dána možnost startovat, takže je vlastně „celá“ svou budoucí (neboli nepředmětností). Pokud tuto svou „budost“ (a to znamená svůj přidělený čas) přijme, chopí se jí jako své (individuální, jedinečné) příležitosti, a tedy: pokud tím prokáže své „spolehnutí na spolehlivé“, tedy svou „víru“ (v kosmologickém smyslu), začne se „dít“, „odehrávat“, dá se říci „odvíjet“. Taková událost má jen zcela elementární, tj. velmi omezenou „svobodu“ – totiž buď být (odehrát se) anebo nebýt (příležitosti se nechopit). Jakmile však se událost stane subjektem (tj. jakmile si ustaví a začne udržovat a prohlubovat svůj subjekt či sebe jako subjekt), prohloubí tím svou nepředmětnou stránku (zároveň s tím, jak se začne uskutečňovat navenek, tj. zvnějšňovat) a získá jakýsi prvotní odstup od svého okolí (prostředí, osvětí, prostě vnějších okolností) a tím jakousi prvotní svobodu, která se navenek může (ale nemusí) projevit jako tzv. kontingence („nahodilost“ v jistém smyslu, který je třeba ještě blíže určit). Ustavení subjektu znamená pro každou událost jakýsi první krok k její vlastní, svébytné, individuálně jedinečné emancipaci od okolí – a tím vlastně založení svébytnosti, tj. jedinečnosti svého vlastního „bytí“ (které se tak ukazuje jako něco víc než pouhé časově roztažené „jest“).

(Písek, 071031-3.)